

نقش و نحوه عملکرد طراح لباس در جذب مخاطب تئاتر

پردیس خیراللهی

دانش آموخته ی گروه پژوهش هنر، دانشکده ی هنر، معماری و شهرسازی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد، ایران

pardiskheirolahi@chmail.com

زهرا فنایی

استادیار گروه پژوهش هنر، دانشکده هنر معماری و شهرسازی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد، ایران

Zahraf1351@gmail.com

چکیده

نقش و نحوه عملکرد طراح لباس عوامل مهمی در صحنه یک تئاتر می باشد، تئاتر یک کار گروهی است و همه ی عوامل دست به دست هم می دهند، تا یک کار موفق و مورد پسند بینندگان خود بدست آورند، همچنین یک طراح لباس تئاتر، وظیفه های متعددی بر عهده دارد که اصلی ترین آن هماهنگ بودن با متن نمایش نامه می باشد. کار طراح لباس با اتودهایی در جهت طرح لباس بازیگران نمایش زیر نظر کارگردان شروع می شود و طراح لباس تا پایان نمایش، باید در گروه حاضر باشد. این تحقیق با توجه به مطالعات کتابخانه ای و به روش تحلیلی و تطبیقی انجام شده است و جامعه آماری این تحقیق، تئاتر هایی است که با نمایش نامه های اکبر رادی در ده سال اخیر می باشد که با کارگردان های متفاوتی بر روی صحنه رفته است. یکی از این تئاترها تئاتر در مه بخوان می باشد که به کارگردانی مسعود طیبی در سال ۱۳۹۶ به اجرا در آمده است و داستان آن، نمادی از برخورد ها و کشمکش های انسان های متفاوت با دیدگاه ها و اندیشه های مغایر است که بنا به جبر زندگی در یک مکان جمع شده و زندگی می کنند، پوشاک آن ها تجزیه و تحلیل شده است.

کلید واژه ها: نقش - طراح لباس - تئاتر - طراحی لباس تئاتر

مقدمه

از آنجا که طراحی لباس در تئاتر یکی از ارکان اصلی در ساختار فیزیکی و روانی یک اجرا محسوب می شود و با توجه به وفاداری به متن و نویسنده، طراح لباس باید تابع گویش و خصوصیات اصلی یک اجرا باشد (ضیغمی، ۱۳۹۴).

کارگردان می تواند به وسیله ی لباس، بازیگر را در دنیایی بهتر نقش را بیشتر هدایت کرده و توجه تماشاگر را جلب کند. بازیگر به وسیله لباس از خود هرروزه اش، جدا می شوند و نقشی را که قرار است بازی کند، با عمق بیش تری احساس می کند. لباس به بازیگر کمک میکند تا همانند شخصیت نمایشی اش صحبت کند. فکر کند و حرکت کند (گلشن، ۱۳۹۳، ۱۲۷).

لباس بخش بسیار مهمی از اجرای نمایش است. لباس، بخشی از بازیگر است و تئاتر بدون بازیگر بی معناست. تماشاگر نیز به کمک ویژگی هایی که در لباس های نمایشی وجود دارد، از خود بازیگر دور و به شخصیت بازیگر شده نزدیک می شود. لباس جلوه و بازتاب بیرونی نقش آفرینی، احساسات و حال و هوای درونی بازیگر است و می تواند معنای درون نمایش نامه را از طریق نشانه های بیرونی بیان کند. لباس عاملی قوی در بیان احساسات شخصیت نمایشی است و هم به بازیگر و هم به تماشاگر در درک هرچه بهتر نمایش نامه و فضای کلی اثر یاری می رساند. به طور کلی، فرم، رنگ و بافت جایگاه ویژه ای در طراحی لباس تئاتر دارند و در صورت نادیده گرفتن آن ها، لباس ویژگی خود را از دست می دهد. لباس به وسیله فرم رنگ و بافت این توانایی را دارد که نشانه های بی شماری را بر خود حمل کند و از این طریق به معرفی بهتر شخصیت نمایشی و فضای نمایش بپردازد. باید توجه داشت که قابلیت ها و کارکرد های لباس، در نهایت باید در جهت هرچه جلوه گر شدن شخصیت نمایشی در ذهن تماشاگر باشد و به پیش برد کنش دراماتیک یاری رساند. شخصیت در جریان کنش شکل می گیرد و از دل کنش دراماتیک بیرون می آید. لباس های طراحی شده نیز باید بر حسب زبان خاص کنش نمایشی باشند. لباس ها باید با کنش ها هماهنگ بوده و باعث پیشبرد و پیشرفت آن شوند. لباس های نمایشی، برای هر حرکت و کنش شخصیت، منطبق لازم را به وجود می آورند. به عنوان مثال: حرکت و کنش های لیردر هم شکسته در پایان نمایش، با لباس های مندرس و تیره برای تماشاگر اثر بسیار منطقی می نماید، چرا که شخصیت لیر در هم شکستگی او به وسیله لباس به تماشاگر نشان داده شده است. اما مهم ترین انقلاب در زمینه لباس، در ابتدای قرن بیستم و به وسیله سمبولیست ها رخ داد. از این زمان به بعد لباس تنها وسیله ای برای نشان دادن هر آن چه که در نمایش روی می داد نبود، بلکه تماشاگران از طریق لباس به حال و هوای عمومی و فضای کلی نمایش پی می بردند. لباس در صحنه تئاتر، عنصر بسیار مهمی است. لباس بخشی از بازیگر است و با ویژگی های منحصر به فردش، در اجرای هرچه بهتر نقش، به او کمک می کند. لباس تنها عنصری تزئینی نیست، بلکه با کمک فرم، رنگ و بافت، می تواند مفاهیم زیادی را به مخاطب اثر منتقل کرده و در نهایت وسیله ای در جهت پیشبرد کنش دراماتیک باشد (گلشن، ۱۳۹۴).

آشنایی با نقش و نحوه عملکرد طراح لباس در صحنه تئاتر، سینما و تلویزیون است که مجموعه ای از فعالیت های تخصصی در حوزه طراحی لباس به شمار می رود (قاسمیان دستجردی، ۱۳۹۴)

علاوه بر نمایش نامه سایر (عناصر تشکیل هنر نمایش) عبارتند از (بازگیری) و طراحی صحنه و لوازم صحنه، نورپردازی و چهره پردازی و گریم و موسیقی و حرکات موزن، لباس، معماری تماشاخانه، کارگردانی، تماشاگری است و... جلوه های ویژه

و همان طور که گفته شد، بیشتر عناصر هنر نمایش است که بیان تئاتری که از نوع بیان های هنری است که زاده و پرورده می شود و عناصر هنر نمایش به کار گرفته می شوند تا بیان تئاتری پدید آورده شوند (ناظرزاده، ۱۳۷۴).

از آنجا که صحنه پردازی و وسایل صحنه اهمیت خاصی نداشت و همواره خود بازیگر مد نظر بود، لذا احتمالاً لباس های تئاتر های الیزابتی از نظر بصری نقش مهمی را ایفا می کرد. این امر نه تنها در شیوه ی رفتار بازیگران موثر بود، بلکه در صحنه های شلوغی همچون راهپیمای، جنگ ها و مراسم ها و بالماسکه ها نیز برای تمایز شخصیت ها از یک دیگر حائز اهمیت بود (آزادی ور، ۱۳۶۶).

همه آنچه در صحنه اتفاق می افتد از بازی بازیگر گرفته تا نور طراحی صحنه و لباس، تصاویری را می آفرینند که مقصود نویسنده

یا کارگردان تئاتر را نشان می‌دهد بنابراین به جز دیالوگ یا عنصر کلام غالب عناصر صحنه تصویری هستند و این تصاویر با وحدت و هماهنگی و هارمونی ای که کارگردان در صحنه به وجود می‌آورد معانی و مفاهیم مورد نظر خویش را به تماشاگر منتقل می‌کند و از این رو نقش و اهمیت تصویر طراحی صحنه، لباس و نور در تئاتر مدرن بیش از پیش اهمیت پیدا می‌کند زیرا امروزه در اغلب نمایشهای مدرن نقش کلام کمتر از عناصر دیگر صحنه مورد تاکید نمایش نامه نویسان و کارگردانان معاصر قرار می‌گیرد (نقشینه فردو همکارانش، ۱۳۹۰).

لباس از دیرباز در زندگی بشر حضور داشته ولی در دوران معاصر علاوه بر کارکردهای سنتی، کارکرد رسانه ای و ارتباطی نیز پیدا کرده، به طوری که هنرمندان از آن به مثابه اثر هنری در بیان مفاهیم مورد نظر خود بسیار بهره می‌جویند (زارع و صالحی، ۱۳۹۳).

لباس با توجه به قدرت و بیان خاص خود و قرار گرفتن بر روی بدن، به عنوان اولین و قوی ترین دارایی هر فرد مطرح بوده و به بزرگ ترین مجموعه برای بیان هنرمند و به چالش کشیدن فضای اطراف تبدیل می‌شود (زارع و صالحی، ۱۳۹۳).

روش تحقیق

این پژوهش به شیوه ی توصیفی تحلیلی و تطبیقی انجام می‌شود. با توجه به تنوع تئاترهای اکبر رادی که توسط کارگردانان متفاوت کارگردانی و اجرا شده اند؛ با تنوع لباس و طراحان لباس مواجه هستیم. در این مقاله، تئاترهای اجرا شده اکبر رادی را در ده سال اخیر انتخاب کرده و یکی از این تئاترها را به صورت انتخابی هدفمند در این مقاله مورد بررسی قرار داده ایم

مبانی نظری

لباس نمایش به عنوان وسیله ای بیانی دارای هویت مستقل اجتماعی و نشانه شناسانه است که به تحلیل عوامل در صحنه می‌پردازد و با استفاده از زبان تصویری خود به بازنمایی محتوای تاریخی پدیدار شناسانه دست می‌زند و طراح لباس نمایش باید به این موارد توجه داشته باشد (طوسی، ۱۳۹۸).

طراح لباس نمایش، یکی از عواملی هست که می‌تواند تاثیر پررنگی در یک گروه تئاتر داشته باشد و همین باعث، جذب مخاطب می‌گردد و مخاطب تئاتر سریع تر با آن داستان ارتباط برقرار کند.

اکبر رادی از نمایش نامه نویسان نام آشنای ایرانی ست که در پردازش آثار هنری خود، از سبک، زبان و بیانی ویژه برخوردار است او از دیرباز، به واقع گرایی در ادب نمایشی نام بردار بوده اما گاهی نیز در طرح دیدگاه های اجتماعی خود، از زبان و بیانی نمادین، یاری برجسته که حاصل آن، خلق تیپ ها و فضا هایی نمادین است که با وجود ملموس و رئال بودن، می‌توانند نمونه ای برای تیپ های مشابه و شرایط هم سان باشند، از این رو در برخی آثار، تن به تاویل های گوناگون می‌دهند و می‌توان از رویکرد های مختلف به آن ها نگریست (حسن لی و حقیقی، ۱۳۹۰، ۱).

طراحی لباس در نمایش نامه های اکبر رادی دارای ویژگی های همچون شخصیت های آن ها که اجتماعی هستند و موضوعات آنها از دل همین جامعه بدست آمده است، پوشاک آن ها هم دارای همین خصوصیت می‌باشند و مخاطبین به دلیل اینکه پوشاک آن ها متعارف هستند آن ها را بیشتر لمس می‌کنند.

این پژوهش در پی آن است که به شیوه توصیفی - تحلیلی به طراحی لباس در نمایش نامه های اکبر رادی و ویژگی های لباس ها را با توجه به نوشته ها و شخصیت های داستانی که بازی میکنند استخراج کند. سوالات مطرح شده در این پژوهش عبارتند از: ۱- تغییر و تحول پوشاک بازیگران تئاترهای اکبر رادی به چه عواملی بستگی دارند و ۲- میزان تاثیر گذاری پوشاک در تئاترهای اکبر رادی بر جلب مخاطب چقدر بوده است؟

لباس در تئاتر های اجتماعی و در نوشته های اکبررادی تا اکنون بررسی نشده است لذا این پژوهش می تواند علاوه بر شناسایی طراحی لباس تئاتر به طور اختصاصی جنبه های مستقر در طراحی های لباس تئاتر به اجرا در آمده از اکبررادی را نمایان کند.

بحث و تحلیل یافته ها

لباس نمایش بیانگر مسائل گوناگونی است . رنگ لباس بیانگر حالت و سلیقه ، جنس لباس بیانگر وضع اقتصادی ، و مدل لباس بیانگر ملیت شخص است . از ترکیب مناسب این ویژگی ها ، شخصیت و اعتبار پدیدار می شود(مولین، ۱۳۹۷: ۴۹).

طراحی و ساخت لباس به عنوان یکی از عناصر اصلی هنر نمایش اهمیت فراوان و تاریخی دارد. این هنر در آغاز پیدایش هنر نمایش ، دارای کاربردهای آیینی - مناسکی ، تشریفاتی ، نمادین ، تمثیلی و تزئینی بوده است . بازیگران را از تماشاگران تفکیک می کرد. آنان را می آراست و به آنان امتیاز و تشخص می داد . در طول تاریخ تحول هنر تئاتر ، بر کاربردها و ویژگی های آن افزوده شد و به صورت یکی از عناصر بیان تئاتری در آمد(قاسمیان دستجردی ، ۱۳۹۴).

لباس انسان ها با توجه به شرایط فرهنگی، اجتماعی و سیاسی آن ها انتخاب می شود. همچنین هر شخصیتی به نسبت شغل، روحیات، مکان زندگی و ... پوشش خود را تعیین می کند. (سازمان پژوهش و آموزشی ریزی، ۱۳۹۶).

تئاتر به عنوان هنری خاص از لحاظ ارتباط با مخاطب وسیله ای پر قدرت برای ایجاد جهان بینی و نگرش در مردم و جامعه است (جلالی فرهانی و همکارانش ، ۱۳۹۸: ۱۳۸).

تئاتر به مثابه یک رسانه از امکانات متفاوتی استفاده می کند تا پیام مورد نظر نویسنده و کارگردان را به مخاطب انتقال می دهد. شناخت مخاطبان و آگاهی از سلیق و خواسته های آنان برای یک رسانه ، سازندگان و دست اندرکاران یک اثر اهمیت بسیاری دارد . این شناخت و آگاهی از علایق مخاطبان ضروری است و میتوان با توجه آن اثری بهتر و پربیننده تر خلق کرد ، در نتیجه رسانه ها نیز می توانند خدمات خود را به صورت کارآمدتری به مخاطبان ارائه کنند (کریم وند و احمدی ، ۱۳۹۲: ۱۳۰).

ارتباط تئاتر با مخاطب به گونه ای است که کاملاً منفک از سایر وسایل ارتباطی است. تئاتر با ذهن و تخیل مخاطب خود کاملاً درگیر می شود و شکوه و بزرگی یک جهان را به صورتی زنده و قوی برای تماشاگر به نمایش می گذارد. از این جهت به دلیل گونه خاصی که در نوع صحنه و فضای اجرای خود دارد باعث می شود تا تماشاگر (مخاطب) تخیل خود را بکار گیرد که در این زمینه بحث مشارکت مطرح است. تئاتر با بیان تنها یک واژه می تواند یک صحنه و یا یک مکان و یا شخصیتی را در ذهن مخاطبانش پردازش کند(میرفخرایی و رجیبه فرد ، ۱۳۹۲: ۲۰).

جدول شماره ۱- بررسی تعبیر و تفسیر از روی طرح لباس

ردیف	تعبیر و تفسیر شخصیت از روی طرح لباس
۱	نسبت منظور از نسبت ، در نظر گرفتن شکل اندام نسبت به لباس نمایش است . این نسبت را می توان با ایجاد تغییراتی در لباس نمایش تعیین کرد
۲	وسایل جنبی : برای اینکه زر و زبور جلوه بهتری داشته باشند ، باید به گونه ای ساخته شوند که بتوان آنها روی صحنه استفاده کرد

۳	انتخاب مواد مناسب	انتخاب درست جنس و بافت پارچه روش دیگری است برای دقیق تر نشان دادن شخصیت بازیگر
۴	استفاده از لباس های امروزی	بسیاری از نمایش نامه های مربوط به دوران های گذشته قابلیت چنین تغییراتی را دارند . این موضوع در مورد بسیاری از اجرهای مدرن نمایشنامه های کلاسیک صدق می کند . اگر در این نمایش نامه ها طراح نیز مانند تماشاگر زیر نظر کارگردان است . بسیاری از این جسارتها در مورد طراحی مدرن لباس نمایش ، خوب از کار در آمده است . یکی از آنها نظر کلاسیک و در عین حال ساده ای ارائه می دهد آفرینش شخصیت نمایشی از طریق لباس نمایش کاری است مشکل ؛ ولی مهارتی است که با تجربه به تکامل می رسد .

جدول شماره ۲- بررسی ساخت و پرداخت لباس نمایش

ردیف	ساخت و پرداخت لباس نمایش	
۱	متن نمایش	تجزیه و تحلیل متن به ما می گوید نمایش مربوط به کدام دوره است ؟ مکان وقوع نمایش کجاست؟ و شخصیت های نمایش کدامند؟ شناخت این مطالب، بر عهده بازآفرین لباس می باشد. او با شناخت رنگ، فرم، بافت و ... می تواند باعث تغییر یک شخصیت نمایشی شود
۲	مشورت با کارگردان	شاید کارگردان به دلایل خاص خود ، برخی از شخصیت های نمایش را برجسته کند و برخی دیگر را در پس زمینه قرار دهد
۳	مشورت با عوامل دیگر	اگر طراح لباس می خواهد به نتیجه مطلوب دست یابد، باید از الگوی نور پردازی نمایش مورد نظر درک کافی داشته باشد. مشورت با همه مسولان صحنه (کارگردان، طراح صحنه یا نور پردازان) ضرورت حیاتی دارد. بهترین لباسها می توانند در نور بسیار زیاد محو شوند و یا در نور بسیار کم جلوه خود را از دست بدهند
۴	تجسم بازیگران	بازیگران را باید پیش از پوشیدن لباس صحنه دید ، اما هنگامی که طراح کار خود را شروع می کند ممکن است بسیاری از بازیگران هنوز تعیین نشده باشند. البته لازم به گفتن نیست که تا زمان تعیین شدن بازیگران ، طراح لباس بیکار نمی ماند . بعد از آنکه اولین طرحها را به کارگردان نشان دادیم و تایید او را گرفتیم ، می توانیم به رنگ پردازییم
۶	انتخاب مواد	طراح لباس با در دست داشتن طرحهای رنگی و نمونه های تایید شده ، مواد را تهیه می کند
۷	برش لباس	در تئاتر حرفه ای پس از اینکه لباس نمایش تحت نظارت طراح بریده و به خیاط داده می شود ، طراح باید دست کم دو بار پیش از مرحله نهایی و یک بار در پایان ، در پرو لباس بازیگر حاضر باشد . این مرحله متعلق به تمرین با لباس نمایش است
۸	پرو لباس	کار طراح ، تنها با کشیدن طرحهای مختلف و خرید اجناس مورد نیاز به پایان نمی رسد . هنوز مسئله دوختن لباس نمایشی باقی است و در این مرحله شاید مشکل ترین قسمت از کار طراح باشد اینکه یک طراح زبر دست باید برش کار ، پروکننده و خیاط ماهر باشد و یا تا حدودی در این تجربه داشته باشد، یک واقعیت انکار پذیر است، زیرا او باید بتواند چه از نظر توری و چه از نظر عملی ، مراحل دوخت لباس را به پایان برساند
۹	کهنه جلوه دادن لباس	کهنه جلوه دادن لباس ها بستگی به متن نمایش دارد و با نظر کارگردان و نویسنده کار انجام می گیرد
۱۰	تایید محصول نهایی	کارهایی که قدم به قدم در تحقق بخشیدن به نظرات ، از میز طراحی شروع و به بالا رفتن پرده نمایش ختم می شود وظایف طراح را تشکیل می دهد.

با توجه به جامعه آماری که کلیه نمایش نامه های اکیردادی را دهه اخیر بوده است از هر سال یک تئاتر که بیشترین مخاطب را در اختیار داشته، انتخاب شده است که در جدول ۳ نشان داده شده است.

جدول شماره ۳- تئاتر های اجرا شده در دهه اخیر

شماره	سال	نام نمایش نامه	نام کارگردان	محل اجرا
۱	۸۸	هاملت با سالاد فصل	هادی مرزبان	تالار چهارسو تئاتر شهر
۲	۸۹	خانمچه و مهتابی	هادی مرزبان	تالار سنگلج
۳	۹۰	خانمچه و مهتابی	مسعود دلخواه	تالار چهارسو
۴	۹۱	پلکان	هادی مرزبان	سالن اصلی تئاتر شهر
۵	۹۲	پایین گذر سقا خانه	رضا رشادت	سالن انتظامی
۶	۹۳	تانگوی تخم مرغ داغ	هادی مرزبان	تالار وحدت
۷	۹۴	ملودی شهر بارانی	علیرضا پارسی	رشت - راه یافته به جشنواره فجر- تالار سنگلج
۸	۹۶	درمه بخوان	مسعود طیبی	تماشاخانه سنگلج
۹	۹۷	آمیز قلمدان	هادی مرزبان	پردیس تئاتر شهرزاد

با توجه به اطلاعاتی که بدست آورده شده است، در سال ۹۵ تئاتری با نمایش نامه های اکبررادی اجرا نشده است ولی تعدادی نمایش خوانی از نمایش نامه های اکبررادی، با حضور بازیگران مطرح به خوانش در آمده است که میتوان به آهنگ های شکلاتی، سیروس همتی، مکتب تهران ویا صیادان [نوشته (استاد اکبر رادی)، مکتب تهران، ۱۳۹۵] اشاره کرد.

با توجه به تنوع شخصیت های که در تئاتر ها هستند در این مقاله، به صورت انتخابی، تئاتر در مه بخوان با کارگردانی مسعود طیب انتخاب شده است که آن را مورد بررسی قرار داده ایم.

تئاتر در مه بخوان با کارگردانی مسعود طیبی :

تئاتر در مه بخوان با کارگردانی مسعود طیبی در سال ۱۳۹۶ در تماشاخانه سنگلج به اجر در آمده است . نمایش نامه در مه بخوان نمادی از برخورد ها و کشمکش های انسان های متفاوت با دیدگاه های و اندیشه های مغایر است بنا به جبر زندگی در یک مکان جمع شده و زندگی می کنند. این نمایش برشی از زندگی شش معلم از مناطق مختلف کشور است که برای یک دوره ۵ ساله خدمت به روستایی دور افتاده در شمال کشور رفته و در خانه معلم ساکن هستند، از عوامل این تئاتر که در سال ۱۳۹۶ با مسعود طیبی همکاری کردند میتوان به مرتضی بزرگزادگان (دستیار کارگردان)، آناهیتا آذری (منشی صحنه)، علی پویا قاسمی (طراح صحنه)، الهام شعبانی (طراح لباس)، بتسابه نعیمایی (طراح گریم)، مسعود طیبی (موسیقی)، رضا بهرامی (مدیر تولید)، پوریا اصلان (مدیر اجرا)، مهرانگیز قهرمانی (مشاور رسانه‌ای)، آزاده شفیعی (روابط عمومی)، سمیه طیبی (تبلیغات مجازی) و بازیگرانی همچون ، محمدرضا آزادفرد، رضا بهرامی، بهروز پناهنده، کهبند تاراج، سهیل ساعی، الهه شه پرست؛ محمد صادقی، امیر عدل پرور، علیرضا قیصری و بهروز کاظمی اشاره کرد.

تصویر ۱- تئاتر در مه بخوان با کارگردانی مسعود طیبی در سال ۱۳۹۶ (ایران تئاتر www.Theater.ir)

جدول شماره ۳ - بررسی لباس شخصیت های نمایش نامه تئاتر در مه بخوان به کارگردانی مسعود طیب

ردیف	شخصیت	لباس	جزئیات لباس	اکسسوری و زیور آلات	رنگ	پارچه
۱	ناصر	استفاده از پیراهن و شلوار و همراه کت	استفاده از پارچه ای (مشکی رنگ) به عنوان شال	استفاده از عینک- کیف	پیراهن سفید رنگ	ساده
۲	خان بابا	شلوار (پیژامه) - کت نظامی	لباس راحتی که روی آن یک کت نظامی که نشان از درجه دار بودن آن است	داشتن کلاه - کلاسیک - عینک- استفاده از کفش های محلی (گیوه)		ژاکت نظامی قدیمی مندرسی پوشیده
۳	انسبیه	استفاده از پیراهن و سارفون	کت و یا رویی که روی پیراهن خود پوشیده است - استفاده از جوراب شلواری	سبدی برای جمع کردن میوه در دست دارد	استفاده از رنگ های روشن	سارفون طرح دار گل دار و پیراهن زیری آن به رنگ کرمی ساده - استفاده از روسری های با طرح های سنتی - کت رویی ضخیم میباشد (ژاکت مشکی رنگ)
۴	هوشنگ بقراطی(مدیر مدرسه)	پیراهن و شلوار	استفاده از یک مانتوی عبای بلند که روی پیراهن و شلوار خود می پوشد	استفاده از کلاه - بارانی - کراوات		مانتو عبای بلند (بارانی) است
۵	محمد علی اشکبوس	پیراهن و شلوار (همراه با جلیقه)	پیراهن سفید رنگ که یقه آن را باز کرده		رنگ پیراهن سفید ولی جلیقه و شلوار رنگ های مایل به قهوه ایی و تیره رنگ	ساده
۶	احمد برجسته	پیراهن و شلوار	استفاده از کلاه		به رنگ های تیره	ساده
۷	احمد قبله گاهی	استفاده از پیراهن و شلوار ساده -کاپشن	کلاه (برت)	استفاده از فلوت	کاپشن به رنگ روشن (زرد مایل به قهوه ایی) -	ساده
۸	مشدی منوچ(پدر انسبیه)	جلیقه ای تیره ای پوشیده		کلاه کپی بر سر دارد		
۹	دکتر اردشیر لنگرانی	پیراهن روی شلوار	استفاده از کت	داشتن یه تسبیح و یک کلاه ساده کوچک مشکی رنگ	لباس های به رنگ های از خانواده قهوه ایی	ساده
۱۰	لویی پشیمان	استفاده از ژاکت بلند (قهوه ای رنگ - پیراهن و شلوار	کلاه پشمی		استفاده از رنگ های تیره (قهوه ایی)	

نتیجه گیری

مخاطبان تئاتر، در مرحله اول جذب داستان و نمایش نامه آن می شوند و این موضوع در نمایش نامه های اکراردی که شخصیت های داستان آن بر گرفته از شخصیت های عامیانه هستند به خوبی مشاهده می شود. در مرحله های بعدی، مخاطبان تئاتر، به طراحی لباس تئاتر و یا طراحی صحنه و دکور و... اهمیت می دهند ولی همه ای این عوامل دکور، نور و لباس و... باعث می شوند که یک تئاتر مخاطب بیشتری نسبت به تئاتر های دیگر داشته باشد.

در این نمایشنامه (در مه بخوان) ما با نشانه های زیادی مواجه هستیم، که طراح لباس و بقیه ی عوامل سعی کرده اند آن را در نمایش این تئاتر بگذارند تا مخاطب بیشتر با تئاتر ارتباط برقرار کند و برای مخاطب جذابیت داشته باشد، به عنوان مثال استفاده از عینک نشان دهنده فرهنگی بودن و آگاه بودن ناصر را به مخاطب القا می کند و لباسی متفاوت برای این شخصیت نسبت به بقیه ای شخصیت ها انتخاب شده است و استفاده از پیراهن و شلوار و یک کت بلند که نشان فرهنگی بودن آن و روشن فکر بودن این شخصیت را القا می کند ولی دیگر شخصیت ها علاوه بر داشتن پیراهن و شلوار ساده از کاپشن برایشان استفاده شده است و یا برای شخصیت مدیر مدرسه از یک بارانی بلند استفاده شده است که مناسب با شخصیت آن است و یا استفاده از لباس های ساده و محلی برای انیسه و یا سبدهای که درست دارد و سیب که نشان دهنده گناه محتوم است. و استفاده از فلوت که همراه قبله گاهی می باشد و این نشان از هنری بودن آن و علاقه آن به موسیقی است و استفاده از کلاه که جز اکسسوری های این شخصیت ها به حساب می آید ولی هر کدام از کلاه ها برای هر شخصیت متفاوت هست، به عنوان مثال کلاهی که برای قبله گاهی انتخاب شده است، کلاه هنری (کلاه برت) است که به علت داشتن فلوت در دست این نوع کلاه انتخاب شده است که برای مخاطب امروز شناخته شده است. همین طور بقیه ای نمادها عبارت اند از: جدول/ پوچی، بریتانیا/ استعمار، انگلیس/ عشرت، مسابقه اسب دوانی/ خلاف طبیعت، قطار سریع السیر/ زندگی مدرن، شکار اردک/ زن عامی مظلوم، پائیز/ شروعی غم افزا، بهار/ امید، مرید و مراد/ رهروی، قصه و نمایش/ بیان حقیقت، و بسیاری مفاهیم دیگر.

در تئاتر در مه بخوان به کارگردانی مسعود طیب بر روی صحنه رفته هست، پوشاکی که برای برای شخصیت در نظر گرفته است با ویژگی های که در نمایش نامه اصلی هست، مطابقت دارد و حتی استفاده از جزئیاتی که در این تئاتر طراح به کار برده است و استفاده از اکسسوری های که برای هر کاراکتر طراحی شده است، مطابقت آن را با نمایش نامه اصلی و اهمیت دادن طراحی لباس در این تئاتر را میتوان در پوشاک که برای هر شخصیت در نظر گرفته شده است به آن پی برد

منابع

- مولین . مایکل، ۱۳۷۹، طراحی لباس برای صحنه، مترجم پریسا ایثاری، صدا و سیمای جمهوری اسلامی، تهران
- ناظر زاده کرمانی، فرهاد، ۱۳۷۴، ساخت و پرداخت (فضا و حالت) در هنر نمایش تئاتر، انتشارات هنر های زیبا دوره ۱.
- ناصریخت، محمدحسین ، صحنه، صحنه پردازی و لباس در نمایش های سنتی ایران، شماره چاپ ۱، ۱۳۹۰، نمایش.
- گلشن. گلناز، جایگاه لباس در پیشبرد کنش درماتیک تئاتر قرن بیستم با نگرشی بر آثار کارگردانان مطرح این سده ، فصلنامه تخصصی تئاتر ، شماره ۶۱، ۱۳۹۴ صفحه ۷۱-۹۲.
- گلشن. گلناز، ۱۳۹۳، لباس در تئاتر، انتشارات تالار کتاب ، چاپ اول ، تهران .
- ضیقمی ، نرگس ، ۱۳۹۳، طراحی لباس در تئاتر (با نگاهی به آثار برشت) ، کرج ، رهام اندیشه .
- طوسی، معصومه، ۱۳۹۸، بررسی نقش نشانه ای و کارکردی لباس به عنوان عامل موثر در معنای نمایش، نخستین همایش ملی هنرهای نمایشی و دیجیتال، دامغان، دانشگاه دامغان.

جلالی جعفری، بهنام، تجسم لباس در تئاتر، شماره ۵، ۱۳۷۴، صفحات ۳۶-۳۷.

مهم کار خیر اندیش. پریسا، نشانه شناسی تئاتر نو، پژوهش ادبیات معاصر جهان، شماره ۶۰، ۱۳۸۹، صفحه ۱۲۶-۱۱۳.

نظری سامان، مریم و مهسا بابایی، بررسی ضرورت وجود مرکز طراحی و نمایش زنده ی لباس در شهر تهران، اولین کنفرانس ملی شهرسازی، معماری، عمران، محیط زیست، بجنورد، شهرداری بجنورد ۱۳۹۵.

Title :

The role and function of casual wear in theater attracts the audience

First Author pardiskheirolahi

pardiskheirolahi@chmail.ir

Second Author Zahra Fanaei

zahraf1351@gmail.com

The role and performance of the costume designer are important factors in the stage of a theater. Theater is a team work and all factors work together to achieve a successful and popular work for their viewers. Also, a theatrical costume designer has several tasks, the main of which is to be in harmony with the text of the play. The costume designer's work begins with etudes in order to design the costumes of the actors under the director. The costume designer must be present in the group until the end of the show. This research has been done according to library studies and analytical and comparative methods and the statistical population of this research is theaters with plays by Akbar Radi in the last ten years that have been staged with different directors. One of these theaters is the theater in May, which was directed by Massoud Tayeb and performed in 1396, and its story is a symbol of the encounters and conflicts of different people with different views and ideas, which according to algebra Living in a place gathered and living, their clothing is analyzed.

Keywords: role - costume designer - theater - theater costume design